

Het paard centraal in Galerie 'De Steenoven'

Jan Peter van Opheusden: 'Beweging boeit me'

*De merrie blinkt
en het veulen danst
naar de volle uier
stamboom-sap.*

*De moeder, edel wezen,
trillend in de volheid
van trotse levenskracht.
En de fokker
ziet toe
met liefde.*

HELMOND — Een tentoonstelling met als onderwerp het paard. Het paard en de mens in samenspel. Jan-Peter van Opheusden en Marijke van de Kimmenade zijn druk in de weer in Galerie De Steenoven. Overal staan schilderijen, een groot aantal hangt al min of meer op zijn definitieve plaats.

Jan-Peter van Opheusden lijkt naast de friet Marijke nog robuuster. Samen dragen zij er zorg voor dat de schilderijen-tentoonstelling een harmonieuze kijkspel wordt. Het al of niet naast elkaar plaatsen van de werken hangt af van beider inzicht. Wordt er gemikt op een shock-effekt of wordt de kijker rustig van het ene naar het andere schilderij geleid.

Marijke is de vrouw achter de schermen van Galerie De Steenoven. Zij zoekt door het hele land en daarbuiten naar kunstenaars om zodoende in De Steenoven iedere maand een nieuwe tentoonstelling van kunstwerken te kunnen geven. Negen maanden is de Galerie nu geopend. Negen exposities zijn tot nu toe gerealiseerd. Marijke kent de mogelijkheden van de galerie. Wat wel en niet kan. Toch is het met iedere kunstenaar weer een afnemen hoe de persoon zijn werk representeerd wil zien. Ze werkt samen met zeer uiteenlopende mensen. Ze doet het graag en zo te zien op een uiterst plezierige wijze. Marijke heeft een duidelijke inbreng zonder de artiest het gevoel te geven dat zijn werk niet hangt of staat zo als hij het zelf heeft liefst heeft.

Belangrijk

Neem Jan-Peter van Opheusden. Een Bourgondische Brabander met uitgesproken eigen ideeën. Zijn werk is er het nadrukkelijk aanwezige bewijs van. Twee dagen is hij nu bezig met het hangen en verhangen van zijn schilderijen. Werken met Marijke bevallt hem prima. Ze heeft een goede smaak en functionele ideeën, is daarbij erg aardig en beschiedend, uitstekend. Een kort en bondig commentaar van een slot voor de nieuwsgierige. 'Da's ontzettend belangrijk hoor. Een tentoonstelling is altijd een heel gebeuren, of het nu je eerste of een van de velen is je bent er altijd intens mee bezig. Het is een presentatie naar het publiek toe. Die moet af zijn. Je gooit je maar niet eens effectjes voor de leeuw. Het is je werk, je moet er, in ieder geval in mijn positie, van zien te leven. Nou je weet zelf dat dat voor een beeldend kunstenaar niet meevalt tegenwoordig, en in vroegere misstanden betere tijden, ook niet. Da's heel hard werken. Het zijn geen broodjes van de bakker. De mens heeft kunst nodig, in welke vorm dat ook. Wanneer kopen mensen kunst? Precies als ze het kunnen betalen of als ze op de een of andere manier bezeten zijn van kunst. Mooie dingen om zich heen moeten hebben.'

Bourgondische Jan-Peter. De mens leeft niet van kunst alleen.

Huge produktiviteit

Jan-Peter is een harde werker. Hij maakt 'hele dagen' in zijn atelier. 'Ik heb geen mens die op inspiratie gaat zitten wachten. Werken, dan komt die vanzelf. Bezij zijn, een aanval op je papier doen, beginnen. Als het niet lukt, en dat overkomt mij natuurlijk ook, zeer regelmatig. Dan met iets anders vresen gaan. Ik kan zitten aquareleren en het zit me niet lekker, nou dan doe ik een paar stappen en ga jij zitten boetseren. Ik heb altijd allerlei dingen onderhanden. Als het echt puin is, dat weet je zelf verrekt goed als je enige zelfkritiek hebt, dan de prullebak in of mee je vlakke hand de klei pletten. Zelfs een beeld wat klaar is, hak ik inmekaar als het niet goed is. Met satanisch genoeien mag ik wel zeggen. Ik heb geen behoefte om mijn mislukken te bewaren. Je zult zeggen daar kun je toch van leren? Nou als ik weet dat het fout is heb ik mijn lesje al geleerd, dan moet het weg. kapot. Tokeningen de prullebak in, uit mijn ogen. En dan? Dan opnieuw beginnen of een eind gaan wandelen, de natuur in. Met een goede vriend een boom opzetten.'

Beweging

Jan-Peter van Opheusden zou je een 'alleschilder-beeldhouwer' kunnen noemen. Een alleschilder ja, met maar één restrictie, er moet beweging in zitten. Het moet leven. Een stillevens vind je niet tussen zijn werk. De vaart van het bewegende heeft een grote aantrekkingskracht voor deze verrijger. Je kunt het zien aan zijn tentoongestelde paarden. De kracht van de beweging komt tot uiting in fors opgezette contouren. Bij de aquarellen in driftige kleurslakken. De gouache (krijtstekening) van de jockey in volle vaart, maakt dat er naar kijkend je eigen spieren zich spannen. Jan-Peter schildert met liefde voor alles wat leeft en beweegt. 'Het maakt niet uit wat ik schildert. Ik heb alle 'periodes' gehad. Ik heb water en vuur, mensen en landschappen geschilderd. Nu ben ik de laatste vier jaar met paarden bezig. Het paard is het edelste dier, in ieder geval voor de mens. We hebben het in onze huidige kultuur teruggedrongen. Gelukkig komt het paard zijn plaats tussen de mens weer opzien. Niet alleen als ren- of rijaard ook in het werk.

Hollandse trekpaarden worden weer gekoft. De prachtige Belgische knol met zijn machtige kont en waanzinnige sterke benen. We sluiten weer een verbond met het paard voor onze ontspanning en ook als maat in onze arbeid.

Reizen

Voor Jan-Peter is reizen een noodzaak. Reizen met een doel, niet zozeer om lekker vakantie te houden. JP moet wel kunnen werken. Natuur zien, paarden zien. Paarden in hun eigen natuurlijke omgeving. Dat kan zijn in Ierland waar paarden vrij rondlopen in uitgestrekte prachtige natuurgebieden. In Yugoslavia, maar ook in Wenen waar hij ademloos de verrichtingen van de Lipizener en hun hogeschoolrijders gadeslaag. Op de renbaan kun je hem vinden en in de stal waar een merrie zojuist haar jong geworpen heeft. Later weet hij feilloos de intimiteit van dat moment vast te leggen. De razende snelheid van de jockey op de baan en de serene rust van het dampende paard na gedane arbeid.

Vrijage

Jan-Peter van Opheusden gaat een vrijage aan met zijn werk. Hij is verleid op zijn eigen schilderijen. Moet ze ook om zich heen hebben. Vandaar dat hij zijn dagen meestal in zijn atelier doorbrengt. Beelden die hij maakt (allemaal aan polyester, ze ogen compact, ze wegen niets) worden bijna allemaal mystisch. Al modelerend komen sagen en mythen waarin het paard centraal staat in hem op, dat wordt het dan. Zijn beelden zijn rond en mollig, ze noden tot aanraken, even strelen, bij het rollende paard een zetje tegen die dikke billen geven. 'Dat is nou precies mijn bedoeling. Mensen zijn van nature aanrakers al hebben velen dat diep in zichzelf weg laten verkalveren. Je kunt weer zoons genieten van iets wat je ziet, soms moet je het gewoon in je handen kunnen nemen of met je wang beroeren.'

Bereikbaar

Jan-Peter is artiest, daarbij is hij ook nog een zuchter denkend mens die de realiteit niet uit het oog verliest. Hij weet anders goed dat de tijden niet zo best zijn. Natuurlijk merkt hij daar ook wel het een en ander van. Zijn simpele conclusie is dan moet ik mijn prijzen aanpassen aan het bestedingspatroon van vandaag en misschien wat harder werken. JP wil dat zijn schilderijen verkocht worden. 'Ik wil me graag zelf bedruipen en niet mijn hand op hoeven te houden. Tot nu toe is me dat ook gelukt. Dat betekent wel dat ik voor een schilderij waar ik een paar jaar geleden in alle redelijkheid /800,- voor kon vragen nu voor /600,- de deur uitgaat. Het heeft geen zin om jezelf op een voetstuk van de beoogde kunstenaar te zetten. Ik ben een handwerksman, ik moet eten en leven. Nou ik schilder voor de kost. Dan moet ik wel zorgen dat het publiek mijn werk niet

alleen mooi vindt en zou willen hebben maar ook dat het bereikbaar voor dat publiek is. Dat ze het kunnen betalen met andere woorden. Ik heb er niets aan als mensen staan te zwijmelen hoe mooi ze het wel vinden. Ze moeten er verleid op worden en er serieus over kunnen denken om het aan te schaffen. Als je echt iets wilt hebben vind je wel een gaatje, ook als je het niet zo uit de achterzak te trekken hebt. Deze vlieger gaat niet op als de prijs zo waanzinnig hoog ligt dat je er niet eens over kunt dromen om het geld op tafel te kunnen leggen.' Ik vind het een goed gevoel dat ook iemand met een smalle beurs een aquarel van mij kan kopen. Dat dit geen loze praat van Jan-Peter is bewijst de lijst van tentoongestelde werken. De prijzen zijn algezien redelijk. Aquarellen tussen de /80,- en /200,-. De grote krijtstekeningen variëren tussen drie en achthonderd gulden en de sculpturen liggen tussen de achthonderd en twee

en twintighonderd gulden. Voor elke bezoeker is er trouwens een aardige indruk van deze tentoonstelling mee naar huis te nemen. Jan-Peter heeft samen met een vriend een map samengesteld van zijn schilderijen. De foto's maakte Jan-Peter zelf en de begeleidende vaak zeer poëtische teksten zijn van Karel van Passier. De elf prenten, die het best waard zijn om ze bijvoorbeeld in een wisselkast eens een poosje op te hangen, kunt u voor een tiende meenemen. Als u van het paard in vele omstandigheden houdt moet u deze tentoonstelling in Galerie De Steenoven zeker niet overslaan.

U kunt terecht in de Galerie aan de Steenovenweg, bij de Hortsedijk van maandag tot en met vrijdag van 12.00 tot 21.00 uur en zaterdag van 15.00 tot 21.00 uur en na telefonische afspraak. De tentoonstelling loopt van 22 november tot 19 december 1981.

Sculptures die tot aanraken noden.